

[Ole Bjørn Kraft.]

komststigninger, der direkte eller indirekte er en Følge af Krigsforholdene. Der er næppe nogen, som mener, at der her er taget for hårdt, naar Forslaget rammer de direkte Krigsgevinster. Snarere vil det kunne hævdes, at man ikke er gaet vidt nok, og at man burde have væsentligt mindre Krigsindkomststigninger med under Forslaget. Jeg mener ikke, Tanken om at sænke Grænsen for Krigskonjunkturskatten yderligere principielt kan afvises. Men der vil opstaa forskellige Vanskeligheder derved; ikke mindst vil Bedømmelsen af, hvad der er Krigskonjunktur og ikke, blive væsentlig vanskeliggjort. Mere berettiget er Kritikken over for, at det har været nødvendigt at bygge Krigskonjunkturskatten oven paa Merindkomstskatten. Jeg anser denne Indvending for at være fuldt berettiget; det er afgjort en Svaghed ved dette Forslag. Man hævder, at det ikke har været muligt paa det nuværende Tidspunkt skatteteknisk at naa noget andet Resultat. En Undersøgelse af dette Spørgsmaal vil man sikkert henstille til Udvalget at tage op; under alle Omstændigheder maa der være Enighed om, at Loven senere kan ændres, saaledes at den til næste Skatteaar kan fremtræde som en ren Krigskonjunkturskat.

Med megen Tilfredshed vil jeg fremhæve, at der i Lovkomplekset for Brugsforeninger, Andelselskaber og lignende Virksomheder er indført en Beskatning, der for Merindkomstens og Opsparingens Vedkommende skal stille disse Virksomheder paa lige Fod med Aktieselskaber. Jeg tror, man har Lov at sige, at der fra alle Sider er Enighed om, at der skal være en saadan Ligelighed, men mon ikke en nøjere Undersøgelse af Spørgsmaalet vil vise, at selv om man ærligt har tilstræbt det, er det ikke helt lykkedes i den Udformning, man er naaet til. Hvis man sammenligner Andels- og Brugsforeninger og Aktieselskaber, vil man opdage, at de foreslaaede Bestemmelser ikke skaber fuld Ligelighed. Andels- og Brugsforeningerne slipper utvivlsomt for billigt. Men Principet er anerkendt, og selv om det Provenu, der her tilvejebringes, ikke er meget betydeligt, er det dog vigtigt og rigtigt, at det Princip fastslaaes i Loven, at naar en Skat indføres paa Aktieselskaber, tages de andre Omraader med. Fra Det konservative Folkpartis Side maa vi i øvrigt være af den Opfattelse, at den Tid ikke kan være fjern, hvor man fra alle Sider vil være enig om at tage Spørgsmaalet om en virkelig rationel Beskatning af Brugsforeninger frem til den Løsning, som saa længe har været paakræ-

vet. Denne Tanke, som vi fra konservativ Side længe har været ene om at søge fremmet, har i den senere Tid fundet glædelig Tilslutning fra Kredse, f. Eks. baade inden for Venstre og det radikale Parti, som tidligere har staaet den fjern og bekæmpet den, og derfor skulde der nu være en virkelig Udsigt til, at vi ved forenede Kræfter kunde tage dette Spørgsmaal af Dagsordenen. Men det maa naturligvis ske ved særlig Forhandling og kan ikke knyttes til dette Lovkompleks's Gennemførelse.

Hvor vidtrækkende Virkningerne af det samlede Lovkompleks, der jo ogsaa omfatter den betydelige Forhøjelse af den indirekte Beskatning, vil blive, kan ikke med Bestemthed fastslaaes. En Del af Forslagenes Betydning vil utvivlsomt være af psykologisk Karakter. Men saa omfattende de er, er de ved selve deres Fremsettelse et Vidnesbyrd om Regeringens og Rigsdagens faste Beslutning om og deres Vilje og Evne til at rejse en virkelig Modstand mod Inflationen. De betyder — og heri ligger en stor Del af deres Værdi — en Understregning af det berettigede i Troen paa, at det vil være muligt for os at holde vort Pengevæsen sundt og vor Krones Købeevne oppe. Med disse Forslag er ikke alt gjort, hvad der kan gøres i Kampen mod Inflationen. Vi maa fortsætte Bestræbelserne paa alle de tre Omraader, jeg nævnte i min Indledning. Pris- og Lønsørgsmaalet er ikke taget af Dagsordenen. Forhaabentlig vil de Forhandlinger, der for Tiden føres mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Hovedorganisationer om Pris- og Lønstop, inden længe give et Resultat. De Bestræbelser, der fra Regeringens og Lovgivningsmagtens Side har været udfoldet paa dette Omraade, har haft meget betydelig Virkning, og de vil utvivlsomt blive fortsat.

Det er muligt, at det paa disse og andre Omraader vil være nødvendigt, at vi gaar til endnu mere indgribende og langt kraftigere Foranstaltninger, end vi indtil nu har følt os nødsaget til. Men hvor hårdt det end kan føles, og hvor vanskelige Vilkaarene end derved kan forme sig for den enkelte, saa er det dog givet, at en Ødelæggelse af vort Pengevæsen ved, at Inflationen faar Raaderum, er langt farligere og vil ramme langt håardere, naar vi senere skal gennem Deflationens haarde Kur. Denne Kændsgering maa Kritikerne ogsaa tage med i deres Betragtning, naar de kritiserer de Mangler, der klæber ved disse Forslag. De er trods alt et Vidnesbyrd om, at der i den danske Rigsdag og Regering hersker fuld Forstaaelse af Tidens Krav